

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. sausio 14 d.
(OR. en)

12566/20

Tarpinstitucinė byla:
2018/0252(NLE)

ATO 62
CADREFIN 353

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas:	TARYBOS REGLAMENTAS, kuriuo nustatoma specialioji branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo finansinė programa ir panaikinamas Reglamentas (Euratomas) Nr. 1368/2013
----------	---

TARYBOS REGLAMENTAS (Euratomas) .../...

... m. ... d.

**kuriuo nustatoma specialioji branduolinės energetikos objektų
eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo finansinė programa ir
panaikinamas Reglamentas (Euratomas) Nr. 1368/2013**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 203 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę¹,

¹ ... m. ... d. nuomonė [(OL ...)] [(dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje)].

kadangi:

- (1) vadovaujantis 2017 m. kovo 25 d. 27 valstybių narių ir Europos Vadovų Tarybos, Europos Parlamento ir Europos Komisijos vadovų Romos deklaracija, Sąjungos biudžetas turėtų užtikrinti, kad Europa būtų saugi ir patikima. Branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo programos prie to jau prisidėjo ir gali toliau prisidėti. Uždarius branduolinės energetikos objektą pagrindinis teigiamas poveikis, kurį reikia pasiekti, yra palaipsniui mažinti radiologinę riziką darbuotojams, visuomenei ir aplinkai atitinkamose valstybėse narėse ir visoje Sąjungoje;
- (2) įgyvendinant specialiąją finansinę programą gali būti sukurta papildoma ES pridėtinė vertė, nes būtų sukuriama saugaus techninių branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo klausimų sprendimo ir žinių skleidimo pavyzdys Sąjungoje. Finansinė parama pagal tokią finansinę programą turėtų būti teikiama remiantis *ex ante* vertinimu, kurį atlikus būtų nustatyti konkretūs poreikiai ir parodyta ES pridėtinė vertė, siekiant remti branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimą ir saugų radioaktyviųjų atliekų tvarkymą;

- (3) šiame reglamente numatyta veikla turėtų atitikti taikytiną Sąjungos ir nacionalinę teisę. Finansinė parama pagal šį reglamentą turėtų ir toliau būti teikiama išimties tvarka, nedarant poveikio principams ir tikslams, kylantiems iš Sąjungos branduolinės saugos teisės, būtent Tarybos direktyvos 2009/71/Euratomas¹, ir atliekų tvarkymo teisės, būtent Tarybos direktyvos 2011/70/Euratomas². Pagal Direktyvos 2011/70/Euratomas 4 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį galutinė atsakomybė už saugų panaudoto branduolinio kuro ir susidariusių radioaktyviųjų atliekų tvarkymą ir toliau tenka valstybėms narėms;
- (4) pagal Protokolą dėl Bulgarijos Respublikos ir Rumunijos priėmimo į Europos Sąjungą sąlygų ir tvarkos³, pridėtą prie Sutarties dėl Bulgarijos Respublikos ir Rumunijos stojimo į Europos Sąjungą⁴ (toliau – Sutartis dėl stojimo), Bulgarija įsipareigojo iki 2002 m. gruodžio 31 d. galutinai sustabdyti Kozlodujaus branduolinės elektrinės 1 bei 2 blokus, o iki 2006 m. gruodžio 31 d. – 3 bei 4 blokus, ir vėliau nutraukti tų blokų eksploatavimą. Dėl eksploatavimo nutraukimo Bulgarijai teko didelė su tiesioginėmis ir netiesioginėmis sąnaudomis susijusi finansinė našta. Laikydamosi savo pareigų Bulgarija iki nustatytų terminų uždarė visus atitinkamus blokus;

¹ 2009 m. birželio 25 d. Tarybos direktyva 2009/71/Euratomas, kuria nustatoma Bendrijos branduolinių įrenginių branduolinės saugos sistema (OL L 172, 2009 7 2, p. 18).

² 2011 m. liepos 19 d. Tarybos direktyva 2011/70/Euratomas, kuria nustatoma panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų atsakingo ir saugaus tvarkymo Bendrijos sistema (OL L 199, 2011 8 2, p. 48).

³ OL L 157, 2005 6 21, p. 29.

⁴ OL L 157, 2005 6 21, p. 11.

- (5) pagal Protokolą Nr. 9 dėl Bohunicės V1 atominės elektrinės Slovakijoje 1 ir 2 blokų, pridėtą prie Akto dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų,¹ (toliau – Stojimo aktas) Slovakija įsipareigojo iki 2006 m. gruodžio 31 d. galutinai sustabdyti Bohunicės V1 branduolinės elektrinės 1 bloką, o iki 2008 m. gruodžio 31 d. – 2 bloką, ir vėliau nutraukti tų blokų eksploatavimą. Dėl eksploatavimo nutraukimo Slovakijai teko didelė su tiesioginėmis ir netiesioginėmis sąnaudomis susijusi finansinė našta. Laikydamosi savo pareigų Slovakija iki nustatytų terminų uždarė visus atitinkamus blokus;
- (6) laikydamosi savo pareigų atitinkamai pagal Sutartį dėl stojimo ir Stojimo aktą, Bulgarija ir Slovakija su Sąjungos parama padarė didelę pažangą siekdamos nutraukti Kozlodujaus ir Bohunicės V1 branduolinių elektrinių eksploatavimą. Kad būtų saugiai pasiekta galutinė būklė nutraukus eksploatavimą, būtini tolesni darbai. Remiantis dabartiniais eksploatavimo nutraukimo planais eksploatavimo nutraukimo darbų Kozlodujaus branduolinėje elektrinėje baigimas numatytas ne vėliau kaip 2030 m. pabaiga, o Bohunicės V1 branduolinėje elektrinėje – ne vėliau kaip 2025 m.;

¹ OL L 236, 2003 9 23, p. 33.

- (7) Europos Komisijos Jungtinis tyrimų centras (toliau – JRC) buvo įsteigtas Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties (toliau – Euratomo sutartis) 8 straipsniu. Taikant tą straipsnį 1960–1962 m. buvo pasirašyti Bendrijos ir Vokietijos, Belgijos, Italijos bei Nyderlandų susitarimai dėl objektų vietų. Italijos ir Nyderlandų atvejais nacionaliniai branduoliniai objektai buvo perleisti Bendrijai. Keturiuose objektų vietose buvo sukurta branduoliniams tyrimams skirta ir iš naujų įrenginių sudaryta infrastruktūra. Kai kurie iš tų įrenginių vis dar naudojami šiandien, kiti uždaryti – kai kurie jau daugiau nei prieš 20 metų, ir iš esmės yra pasenę;
- (8) remdamasis Euratomo sutarties 8 straipsniu ir pagal Direktyvos 2011/70/Euratomas 7 straipsnį JRC, kaip licencijos turėtojas, turi vykdyti anksčiau prisiimtus branduolinius įsipareigojimus ir nutraukti savo branduolinių įrenginių, kurie buvo uždaryti, eksploatavimą vadovaujantis atitinkamais nacionalinės teisės aktais. Taigi 1999 m. komunikatu Europos Parlamentui ir Tarybai pradėta įgyvendinti Branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programa JRC ir nuo tada Komisija reguliariai teikia naujausią informaciją apie tos programos pažangą;

- (9) Komisija padarė išvadą, kad geriausias būdas įvykdyti reikalavimus, kylančius iš Direktyvos 2011/70/Euratomas 5 straipsnio 1 dalies f punkto ir 7 straipsnio, yra įgyvendinti strategiją, pagal kurią būtų derinama eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo veikla, kartu inicijuojant JRC ir valstybių narių, kuriose yra objektai, diskusijas dėl galimo eksploatavimo nutraukimo ir panaudoto branduolinio kuro bei radioaktyviųjų atliekų tvarkymo išipareigojimų perdavimo Komisijos ir valstybių narių, kuriose yra objektai, tarpusavio susitarimų atveju. JRC turėtų numatyti ir išlaikyti pakankamus išteklius, kad galėtų vykdyti savo pareigas, susijusias su eksploatavimo nutraukimu ir panaudoto branduolinio kuro bei radioaktyviųjų atliekų tvarkymo sauga;
- (10) šiuo reglamentu atsižvelgiama į 2021 m. sausio 1 d.–2027 m. gruodžio 31 d. daugiametės finansinės programos laikotarpiui nustatytus poreikius ir nustatomas viso Kozlodujaus branduolinės elektrinės 1–4 blokų eksploatavimo nutraukimo pagalbos programos Bulgarijoje (toliau – Kozlodujaus programa) ir Bohunicės V1 branduolinės elektrinės 1 ir 2 blokų eksploatavimo nutraukimo pagalbos programos Slovakijoje (toliau – Bohunicės programa), taip pat Komisijos branduolinių įrenginių eksploatavimo nutraukimo ir panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo JRC priklausančiose objektų vietose, būtent JRC Gelio (Belgija), JRC Karlsrūhės (Vokietija), JRC Ispros (Italija) ir JRC Peteno (Nyderlandai) padaliniuose, programos (toliau – JRC branduolinių įrenginių eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programa) laikotarpio finansinis paketas. Tas finansinis paketas metinės biudžeto sudarymo procedūros metu Europos Parlamentui ir Tarybai turi būti svarbiausia orientacinė suma, kaip tai suprantama 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo¹ 17 punkte;

¹ OL C 373, 2013 12 20, p. 1.

- (11) specialiajai branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo finansinei programai (toliau – Programa) taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046¹ (toliau – Finansinis reglamentas). Finansiniame reglamente nustatytos Sąjungos biudžeto vykdymo taisyklės, įskaitant taisykles, susijusias su dotacijomis, apdovanojimais, viešaisiais pirkimais, netiesioginiu valdymu, finansinėmis priemonėmis, biudžeto garantijomis, finansine parama ir apmokėjimu išorės ekspertams;

¹ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

- (12) pagal Finansinį reglamentą, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013¹, Tarybos reglamentus (EB, Euratomas) Nr. 2988/95², (Euratomas, EB) Nr. 2185/96³ ir (ES) 2017/1939⁴ Sąjungos finansiniai interesai turi būti apsaugoti proporcingomis priemonėmis, įskaitant priemones, susijusias su pažeidimų, įskaitant sukčiavimą, prevencija, nustatymu, ištaisymu ir tyrimu, prarastų, neteislingai išmokėtų ar neteislingai panaudotų lėšų susigrąžinimu ir, kai tinkama, administracinių nuobaudų skyrimu. Visų pirma, vadovaujantis reglamentais (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ir (ES, Euratomas) Nr. 883/2013, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) turi įgaliojimus atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų.

¹ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

² 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

³ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

⁴ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra turi įgaliojimus tirti Sąjungos finansiniams interesams kenkiančias nusikalstamas veikas, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371¹, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už jas. Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiauti Sąjungos finansinių interesų apsaugos klausimu, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Audito Rūmams ir, kiek tai susiję su tvirtesniame bendradarbiavime pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis, Europos prokuratūrai, ir užtikrinti, kad visos trečiosios šalys, dalyvaujančios įgyvendinant Sąjungos lėšas, suteiktų lygiavertes teises;

- (13) šis reglamentas neturi įtakos jokių būsimų valstybės pagalbos procedūrų, kurių gali būti imtasi pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 107 ir 108 straipsnius, rezultatams;

¹ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

- (14) Programai skirtų asignavimų suma, taip pat programavimo laikotarpis ir lėšų paskirstymas veiklai gali būti peržiūrėtas remiantis tarpinio vertinimo ir galutinio vertinimo ataskaitų rezultatais. Papildomas biudžeto lankstumas galėtų būti pasiektas perskirstant lėšas veiklai, kur ir kai reikia, prioritetą teikiant veiklai, kuria padedama spręsti Kozlodujaus branduolinės elektrinės 1–4 blokų Bulgarijoje ir Bohunicės V1 branduolinės elektrinės 1 ir 2 blokų Slovakijoje eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo saugos uždavinius, nedarant poveikio kitai veiklai, vykdomai pagal šį reglamentą, ir laikantis Finansinio reglamento;
- (15) Programa taip pat turėtų apimti žinių kūrimą ir dalijimąsi patirtimi. Įgyvendinant Programą sukauptos žinios, patirtis ir išvados, susijusios su eksploatavimo nutraukimo procesu, turėtų būti skleidžiamos Sąjungoje, koordinuojant veiklą ir užtikrinant sinergiją su Sąjungos programa, skirta eksploatavimo nutraukimo veiklai Lietuvoje, nes tokiomis priemonėmis sukuriamą didžiausią ES pridėtinę vertę ir prisidedama prie darbuotojų bei plačiosios visuomenės saugos ir aplinkos apsaugos. Bendradarbiavimo apimtis, procedūra ir ekonominiai aspektai turėtų būti išsamiai išdėstyti daugiametėje darbo programoje ir taip pat galėtų būti reglamentuojami valstybių narių ir (arba) Komisijos susitarimuose;

- (16) JRC turėtų sudaryti palankesnes sąlygas koordinuotai žinių sklaidai tarp įvairių Sąjungos suinteresuotųjų subjektų, pavyzdžiui, atlikdamas rinkos analizę, peržiūras ir žinių poreikių Sąjungoje vertinimą, nustatydamas galimas bendradarbiavimo kryptis, suinteresuotuosius subjektus ir sritis, kuriose įgyvendinant Programą sukurtos žinios suteiktų didžiausią pridėtinę vertę, ir plėtodamas dalijimosi žiniomis formatus. Sukurtų žinių sklaidą turėtų finansuoti JRC. Bet kuri valstybė narė turėtų galėti inicijuoti ryšių plėtojimą ir mainus žinių sklaidos tikslais;
- (17) branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimas ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymas, kuriems taikomas šis reglamentas, turėtų būti vykdomi remiantis geriausiomis turimomis techninėmis žiniomis ir tinkamai atsižvelgiant į branduolinės energetikos objektų, kurių eksploatavimas turi būti nutrauktas, pobūdį ir technologines specifikacijas, kad būtų užtikrinta sauga ir didžiausias įmanomas efektyvumas, taip atsižvelgiant į geriausios tarptautinės praktikos pavyzdžius;

- (18) veiksmingą eksploataavimo nutraukimo proceso raidos stebėseną ir kontrolę turėtų užtikrinti Bulgarija, Slovakija ir Komisija, kad būtų garantuota didžiausia pagal šį reglamentą skiriamo finansavimo ES pridėtinė vertė, nors galutinė atsakomybė už eksploataavimo nutraukimą tenka abiem atitinkamoms valstybėms narėms. Tai apima veiksmingą pažangos ir veiklos rezultatų vertinimą ir, kai būtina, taisomųjų priemonių taikymą. Tuo tikslu turėtų būti įsteigtas stebėsenos ir informavimo funkcijas atliekantis komitetas, kuriam bendrai pirmininkautų po vieną Komisijos ir atitinkamos valstybės narės atstovą. Panašiai Komisijos paskirta nepriklausomų valstybių narių ekspertų grupė padeda JRC eksploataavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programai;
- (19) remiantis 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros¹ 22 ir 23 punktais, Programa turėtų būti vertinama remiantis informacija, surinkta taikant konkrečius stebėsenos reikalavimus, kartu vengiant administracinės naštos, tenkančios visų pirma valstybėms narėms, ir pernelyg didelio reglamentavimo. Tie reikalavimai, kai tinkama, turėtų apimti išmatuojamus rodiklius, kuriais remiantis būtų vertinamas Programos poveikis vietoje;

¹ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

- (20) veikla pagal Kozlodujaus programą ir Bohunicės programą turėtų būti nustatoma laikantis ribų, apibrėžtų pagal Tarybos reglamentą (Euratomas) Nr. 1368/2013¹ Bulgarijos ir Slovakijos pateiktuose eksploatavimo nutraukimo planuose. Tais planais apibrėžiama tų programų apimtis, taip pat eksploatavimo nutraukimo galutinė būklė, nurodomos atliekinų darbų datos ir pabaigos datos. Į juos taip pat įtraukti eksploatavimo nutraukimo veikla, su ja susijęs tvarkaraštis, sąnaudos ir reikalingi žmogiškieji ištekliai;
- (21) veikla pagal Kozlodujaus programą ir Bohunicės programą turėtų būti vykdoma Sąjungai ir atitinkamai Bulgarijai ir Slovakijai kartu dedant finansines pastangas, laikantis bendro finansavimo praktikos, nustatytos pagal ankstesnes programas;
- (22) todėl Reglamentas (Euratomas) Nr. 1368/2013 turėtų būti panaikintas;
- (23) buvo tinkamai atsižvelgta į Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 22/2016 pavadinimu „Nuo 2011 m. Lietuvoje, Bulgarijoje ir Slovakijoje įgyvendinant ES branduolinių reaktorių eksploatavimo nutraukimo pagalbos programas padaryta tam tikros pažangos, tačiau dar laukia itin svarbūs neišspręsti uždaviniai“;

¹ 2013 m. gruodžio 13 d. Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1368/2013 dėl Sąjungos paramos Bulgarijos ir Slovakijos branduolinių reaktorių eksploatavimo nutraukimo pagalbos programoms, kuriuo panaikinami reglamentai (Euratomas) Nr. 549/2007 ir (Euratomas) Nr. 647/2010 (OL L 346, 2013 12 20, p. 1).

- (24) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹;
- (25) šiam reglamentui taikomos Europos Parlamento ir Tarybos pagal SESV 322 straipsnį priimtos horizontaliosios finansinės taisyklės. Tos taisyklės nustatytos Finansiniame reglamente ir jomis visų pirma nustatoma biudžeto sudarymo ir vykdymo pasitelkiant dotacijas, viešuosius pirkimus, apdovanojimus bei netiesioginį vykdymą tvarka ir numatoma finansų pareigūnų atsakomybės kontrolė. Pagal SESV 322 straipsnį priimtos taisyklės taip pat yra susijusios su bendru sąlygų režimu, skirtu Sąjungos biudžeto apsaugai;
- (26) šiame reglamente nustatyti Sąjungos finansavimo vykdymo metodai ir formos turėtų būti pasirenkami pagal tai, ar jais galima pasiekti konkrečius veiklos tikslus ir užtikrinti rezultatus, atsižvelgiant visų pirma į kontrolės sąnaudas, administracinę naštą ir tikėtiną reikalavimų nesilaikymo riziką. Be kita ko, turėtų būti apsvarstyta galimybė naudoti fiksuotąsias sumas, fiksuotąsias normas ir vieneto įkainius, taip pat finansavimą, nesusijusį su išlaidomis, kaip nurodyta Finansinio reglamento 125 straipsnio 1 dalies a punkte,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

¹ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

I straipsnis
Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu laikotarpiui nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. nustatoma specialioji branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo finansavimo programa (toliau – Programa), kurioje pagrindinis dėmesys skiriamas aktualiems poreikiams. Ja remiami:
 - a) saugus Kozlodujaus branduolinės elektrinės 1–4 blokų Bulgarijoje ir Bohunicės V1 branduolinės elektrinės 1 ir 2 blokų Slovakijoje eksploatavimo nutraukimas, įskaitant radioaktyviųjų atliekų tvarkymą, atsižvelgiant į poreikius, nustatytus atitinkamame eksploatavimo nutraukimo plane, ir
 - b) Komisijos branduolinių įrenginių eksploatavimo nutraukimo proceso ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo JRC priklausančiose objektų vietose, būtent JRC Gelio (Belgija), JRC Karlsrūhės (Vokietija), JRC Ispros (Italija) ir JRC Peteno (Nyderlandai) padaliniuose įgyvendinimas.
2. Šiame reglamente nustatomi Programos tikslai, jos biudžetas nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d., Sąjungos finansavimo vykdymo metodai ir formos.

2 straipsnis
Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) eksploataavimo nutraukimas – administracinės ir techninės priemonės pagal nacionalinę teisę, kuriomis sudaromos sąlygos nutraukti visą branduolinės energetikos objekto reguliuojamąją kontrolę ar jos dalį ir kuriomis siekiama užtikrinti ilgalaikę visuomenės ir aplinkos apsaugą, be kita ko, mažinant likusiųjų radionuklidų kiekį medžiagose ir branduolinės energetikos objekto vietoje;
- 2) eksploataavimo nutraukimo planas – dokumentas, kuriame pateikiama išsami informacija apie siūlomą eksploataavimo nutraukimą ir kuris apima šiuos dalykus: pasirinktą eksploataavimo nutraukimo strategiją; eksploataavimo nutraukimo veiklos tvarkaraštį, pobūdį ir eiliškumą; taikomą atliekų tvarkymo strategiją, įskaitant nebekontroliavimą; siūlomos galutinės būklės aprašą; dėl eksploataavimo nutraukimo susidariusių atliekų saugojimą ir šalinimą; eksploataavimo nutraukimo laikotarpį; eksploataavimo nutraukimui užbaigti reikiamų išlaidų sąmatas; ir tikslus, tikėtinus rezultatus, tarpines reikšmes, atliktinų darbų datas, taip pat atitinkamus pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius, įskaitant, kai tinkama, sukurta verte grindžiamus rodiklius. Eksploataavimo nutraukimo planą rengia branduolinės energetikos objekto licencijos turėtojas ir į jį atsižvelgiama rengiant Programos daugiametės darbo programas;

- 3) Kozlodujaus programa – Programos dalis, susijusi su Kozlodujaus branduolinės elektrinės, esančios Kozlodujuje (Bulgarija), 1–4 blokų eksploatavimo nutraukimu;
- 4) Bohunicės programa – Programos dalis, susijusi su Bohunicės V1 branduolinės elektrinės, esančios Jaslovske Bohunicėje (Slovakija), 1 ir 2 blokų eksploatavimo nutraukimu;
- 5) JRC eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programa – Programos dalis, susijusi su Komisijos branduolinių įrenginių eksploatavimo nutraukimu ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymu JRC priklausančiose objektų vietose, būtent JRC Gelio (Belgija), JRC Karlsrūhės (Vokietija), JRC Ispros (Italija) ir JRC Peteno (Nyderlandai) padaliniuose.

3 straipsnis

Programos tikslai

1. Bendrasis Programos tikslas – finansuoti branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimą ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymą, atsižvelgiant į poreikius, nustatytus atitinkamame eksploatavimo nutraukimo plane.

2. Be žinių, susijusių su eksploatavimo nutraukimo procesu ir radioaktyviųjų atliekų, susidarančių dėl eksploatavimo nutraukimo veiklos, tvarkymu, kūrimu, remiantis dabartiniais laikotarpio nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. poreikiais, Programa visų pirma siekiama:
- a) padėti Bulgarijai ir Slovakijai įgyvendinti atitinkamai Kozlodujaus programą ir Bohunicės programą, be kita ko, radioaktyviųjų atliekų tvarkymo ir saugojimo atveju atsižvelgiant į poreikius, nustatytus atitinkamame eksploatavimo nutraukimo plane, ypatingą dėmesį skiriant su tuo susijusių saugos uždavinių sprendimui, ir
 - b) remti JRC eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programą.
3. Konkretūs Programos tikslai yra šie:
- a) vykdyti į atitinkamus eksploatavimo nutraukimo planus įtrauktą veiklą, išmontuoti ir deaktivuoti Kozlodujaus branduolinės elektrinės 1–4 blokus ir Bohunicės branduolinės elektrinės 1 ir 2 blokus, įskaitant susijusias sistemas, struktūras bei komponentus ir pagalbinius pastatus, saugų radioaktyviųjų atliekų tvarkymą, atsižvelgiant į poreikius, nustatytus atitinkamuose eksploatavimo nutraukimo planuose, ir paramą žmogiškiesiems ištekliams; ir siekti, kad būtų nutraukta Kozlodujaus branduolinės elektrinės 1–4 blokų ir Bohunicės branduolinės elektrinės 1 ir 2 blokų reguliuojamoji kontrolė;

- b) remti eksploatavimo nutraukimo planą ir pagal valstybės narės, kurioje yra objektas, nacionalinę teisę vykdyti veiklą, susijusią su Komisijos branduolinių įrenginių išmontavimu ir deaktyvavimu JRC priklausančiose objektų vietose, vykdyti saugų susijusių radioaktyviųjų atliekų tvarkymą, ir, kai tikslinga, pasirengti neprivalomam susijusių branduolinių įsipareigojimų perdavimui iš JRC valstybėms narėms, kuriose yra objektai;
- c) kad JRC plėtotų Sąjungos suinteresuotųjų subjektų tarpusavio ryšius ir mainus branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo srityje, siekiant užtikrinti žinių sklaidą ir dalijimąsi patirtimi visose aktualiose srityse, kaip antai moksliniai tyrimai ir inovacijos, reglamentavimas ir mokymai, ir plėtoti potencialią Sąjungos sinergiją.

Pirmos pastraipos b punkte nurodytas perdavimas nėra privalomai nustatomas jokiai valstybei narei, kurioje yra objektas, ir jis reglamentuojamas Komisijos ir valstybės narės, kurioje yra objektas, sudarytu abipusiu dvišaliu susitarimu. Tuo abipusiu dvišaliu susitarimu nustatoma, kad visas Komisijos branduolinių įrenginių JRC priklausančiose objektų vietose eksploatavimo nutraukimo ir susijusių radioaktyviųjų atliekų saugojimo sąnaudas padengia Sąjunga, ir toks susitarimas turi visiškai atitikti Direktyvą 2011/70/Euratomas;

- 4. Išsamus konkrečių tikslų aprašymas pateikiamas I, II ir III prieduose. Komisija, remdamasi pagal 11 straipsnį atlikto vertinimo rezultatais, gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais pagal 13 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą, iš dalies keičiamas I arba II priedas.

4 straipsnis
Programos biudžetas

1. Laikotarpiu nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. Programos įgyvendinimo finansinis paketas yra 466 000 000 EUR einamosiomis kainomis.
2. 1 dalyje nurodyta suma skirstoma į šias išlaidų kategorijas:
 - a) 63 000 000 EUR skiriama veiklai pagal Kozlodujaus programą;
 - b) 55 000 000 EUR skiriama veiklai pagal Bohunicės programą;
 - c) 348 000 000 EUR skiriama veiklai pagal JRC eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programą, įskaitant veiklą, kuria siekiama 3 straipsnio 3 dalies c punkte nustatyto konkretaus tikslo.
3. Biudžeto lankstumas gali būti pasiektas perskirstant lėšas veiklai pagal Programą, atlikus vertinimus pagal 11 straipsnį ir laikantis Finansinio reglamento, prioritetą teikiant veiklai, kuria padedama spręsti eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo saugos uždavinius.

4. 1 dalyje nurodyta suma gali padengti išlaidas, susijusias su veikla, įtraukta į atitinkamus eksploataavimo nutraukimo planus, skirtus Programos įgyvendinimui, kaip antai, parengiamąją, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veiklą, įskaitant organizacijų informacinių technologijų sistemas.
5. Biudžetiniai įsipareigojimai dėl veiklos, trunkančios daugiau kaip vienus finansinius metus, gali būti suskaidyti į kelerius metus mokamas metines dalis.

5 straipsnis

Žinių sklaida

1. Programos įgyvendinimo procese sukurtos žinios skleidžiamos Sąjungos lygmeniu.
2. 1 dalyje nurodytai veiklai įgyvendinti skirta veikla finansuojama pagal JRC eksploataavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programą. JRC koordinuoja žinių sisteminimą ir sklaidimą valstybėms narėms.
3. Žinių sklaidos procesas įtraukiamas į 9 straipsnyje nurodytas darbo programas ir jose apibrėžiamas.

6 straipsnis

Sjungos finansavimo vykdymo metodai ir formos

1. Programa įgyvendinama taikant tiesioginį valdymą, laikantis Finansinio reglamento, arba taikant netiesioginį valdymą kartu su Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punkte išvardytais subjektais.
2. Sąjungos finansavimas pagal Programą gali būti teikiamas bet kuria Finansiniame reglamente nustatyta forma.

7 straipsnis

Tinkama finansuoti veikla

Tinkama finansuoti yra tik ta veikla, kuria įgyvendinami 3 straipsnyje išdėstyti tikslai.

8 straipsnis
Bendro finansavimo normos

Nedarant poveikio Finansinio reglamento 190 straipsnio 1 daliai, šio reglamento 4 straipsnio 1 dalyje nurodytu laikotarpiu taikoma didžiausia Sąjungos bendro finansavimo norma Kozlodujaus programai yra ne didesnė kaip 50 %, Bohunicės programai – ne didesnė kaip 50 %. Likusį bendrą finansavimą skiria atitinkamai Bulgarija ir Slovakija. Žinių sklaidai, nurodytai šio reglamento 5 straipsnyje, būtinai veiklai Sąjungos teikiamo finansavimo norma yra 100 %.

9 straipsnis
Darbo programos

1. Kozlodujaus programa ir Bohunicės programa įgyvendinamos vykdant daugiametės darbo programas, nurodytas Finansinio reglamento 110 straipsnyje. Daugiametės darbo programos priimamos laikantis 13 straipsnio 2 dalyje nurodytos procedūros.
2. JRC eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programa įgyvendinama pagal daugiametės darbo programas ir priimama vadovaujantis Komisijos sprendimo 96/282/Euratomas¹ 4 straipsnyje išdėstyta procedūra.

¹ 1996 m. balandžio 10 d. Komisijos sprendimas 96/282/Euratomas dėl Jungtinio tyrimų centro reorganizavimo (OL L 107, 1996 4 30, p. 12).

3. 1 ir 2 dalyse nurodytose daugiametėse darbo programose atsižvelgiama į eksploataavimo nutraukimo planus, kuriais grindžiamas Kozlodujaus programos ir Bohunicės programos stebėjimas ir vertinimas.
4. 1 ir 2 dalyse nurodytose daugiametėse darbo programose nurodoma esama būklė, tikslai, tikėtini rezultatai, susiję veiklos rezultatų rodikliai ir lėšų panaudojimo tvarkaraštis, taip pat išsamiai apibrėžiamos žinių sklaidos sąlygos.

10 straipsnis

Ataskaitų teikimas ir stebėseną

1. Rodikliai, skirti Programos veiklos pažangos, padarytos siekiant 3 straipsnyje nustatytų tikslų ataskaitai pateikti, išdėstyti IV priede.
2. Atsiskaitymo už veiklą sistema užtikrinama, kad Programos įgyvendinimo ir rezultatų stebėsenos duomenys būtų renkami ekonomiškai, efektyviai ir laiku. Tuo tikslu Sąjungos lėšų gavėjams ir, kai tinkama, valstybėms narėms nustatomi ataskaitų teikimo reikalavimai, proporcingi bendroms išlaidoms ir su Programa susijusiai rizikai.

3. Kiekvienų metų pabaigoje Komisija parengia ankstesniais metais atlikto darbo įgyvendinimo pažangos ataskaitą, kurioje taip pat nurodoma veiklos, vykdomos po kvietimų teikti pasiūlymus, dalis, ir tą ataskaitą pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai.

11 straipsnis

Vertinimas

1. Vertinimai atliekami laiku, kad jų rezultatus būtų galima panaudoti sprendimų priėmimo procese.
2. Programos tarpinis vertinimas atliekamas, kai yra pakankamai informacijos apie Programos įgyvendinimą, bet ne vėliau kaip ketveri metai po 1 straipsnio 1 dalyje nurodyto laikotarpio pradžios. Atliekant tarpinį vertinimą taip pat nagrinėjamos galimybės keisti 9 straipsnyje nurodytas daugiametes darbo programas.
3. Baigiant įgyvendinti Programą, bet ne vėliau kaip penkeri metai po 1 straipsnio 1 dalyje nurodyto laikotarpio pabaigos, Komisija atlieka Programos galutinį vertinimą.
4. Komisija vertinimų išvadas kartu su savo pastabomis pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai.

12 straipsnis

Auditai

Asmenų ar subjektų, įskaitant asmenis ar subjektus, kurie nėra Sąjungos institucijų ar įstaigų įgalioti asmenys ar subjektai, atliktu Sąjungos ir nacionalinio įnašų naudojimo auditu grindžiamas bendras užtikrinimas, kaip tai suprantama Finansinio reglamento 127 straipsnyje.

13 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

Kai komiteto nuomonei gauti būtina rašytinė procedūra, ta procedūra laikoma baigta be rezultato, jeigu per nuomonei pateikti nustatytą laikotarpį taip nusprendžia komiteto pirmininkas arba to prašo paprastoji komiteto narių dauguma.

14 straipsnis

Informavimas, komunikacija ir viešinimas

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo Sąjungos lėšų kilmę ir užtikrina Sąjungos finansavimo matomumą (visų pirma viešindami veiklą ir jos rezultatus), teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.
2. Komisija vykdo su Programa ir jos veikla bei rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus.
3. Programai skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinio informavimo apie Sąjungos politinius prioritetus tiek, kiek tie prioritetai yra susiję su 3 straipsnyje išdėstytais tikslais.

15 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (Euratomas) Nr. 1368/2013 panaikinamas.

16 straipsnis
Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šiuo reglamentu nedaroma poveikio pagal Reglamentą (Euratomas) Nr. 1368/2013 pradėtos veiklos tęsimui ar jos keitimui, tas reglamentas toliau taikomas tai veiklai tol, kol ji užbaigiama.
2. Programos finansinio paketo lėšomis taip pat gali būti dengiamos techninės ir administracinės pagalbos išlaidos, būtinos siekiant užtikrinti perėjimą nuo priemonių, priimtų pagal Reglamentą (Euratomas) Nr. 1368/2013, prie priemonių priimtų pagal Kozlodujaus programą ir Bohunicės programą.
3. Prireikus asignavimai gali būti įtraukti į Sąjungos biudžetą po 2027 m., siekiant padengti 4 straipsnio 3 dalyje numatytas išlaidas, kad būtų galima valdyti iki 2027 m. gruodžio 31 d. nebaigtą vykdyti veiklą.

17 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta ...

Tarybos vardu

Pirmininkas

I PRIEDAS

Išsamus Kozlodujaus programos tikslų aprašymas

1. Kozlodujaus programos bendrasis tikslas – padėti Bulgarijai spręsti saugos uždavinius, susijusius su Kozlodujaus branduolinės elektrinės 1–4 blokų eksploatavimo nutraukimu. Pagrindiniai saugos uždaviniai, kuriuos siekiama spręsti vykdant Kozlodujaus programą:
 - a) reaktorių pastatų ir sudedamųjų dalių išmontavimas ir deaktyvavimas pagal eksploatavimo nutraukimo planus. Pažanga, siekiant šio tikslo, turi būti vertinama pagal pašalintų medžiagų kiekį ir rūšį, taip pat pagal sukurtą vertę;
 - b) saugus eksploatavimo nutraukimo valdymas bei radioaktyviųjų atliekų tvarkymas atsižvelgiant į poreikius, nustatytus atitinkamuose eksploatavimo nutraukimo planuose nustatytus poreikius, ir saugus aktyvuotų medžiagų ir išmontavimo medžiagų tvarkymas, įskaitant jų deaktyvavimą iki jų perdavimo tarpiniam saugojimui ar šalinimui (priklausomai nuo atliekų kategorijos), taip pat, kai būtina, atliekų ir medžiagų tvarkymo infrastruktūros užbaigimas. Šis tikslas įgyvendintinas pagal eksploatavimo nutraukimo planą ir laikantis būtino radioaktyviųjų atliekų tvarkymo. Pažanga, siekiant šio tikslo, turi būti vertinama pagal perduotų medžiagų, kurių reguliuojamoji kontrolė nutraukta, ir perduotų saugiai saugoti ar šalinti atliekų kiekį ir rūšį, taip pat pagal sukurtą vertę, ir

- c) tolesnis radiologinių pavojų mažinimas. Pažanga, siekiant šio tikslo, turi būti vertinama pagal veiklos ir objekto saugos vertinimą, nustatant būdus, kuriais gali įvykti apšvitos atvejai, ir įvertinant galimų apšvitos atvejų tikimybę bei tokios apšvitos stiprumą. Pagal Kozlodujaus programą numatoma, kad reguliuojamoji objektų kontrolė bus nutraukta pasiekus atitinkamą lygį, kai reguliuojamoji kontrolė nevykdoma, ne vėliau kaip 2030 m. pabaiga.

2. Bendrąją Kozlodujaus programos tikslą papildė siekis didinti įgyvendinant tą programą sukuriama ES pridėtinę vertę, (ją įgyvendinant) sukaupdomis žiniomis apie eksploatavimo nutraukimo procesą dalijantis su visomis valstybėmis narėmis. 2021 m. prasidėsiančiu finansavimo laikotarpiu pagal Kozlodujaus programą turi būti įgyvendinta ši veikla:

- a) plėtojami Sąjungos suinteresuotųjų subjektų (pvz., valstybių narių, saugos institucijų bei komunalinių paslaugų įmonių ir eksploatavimo nutraukimo veiklos vykdytojų) tarpusavio ryšiai ir mainai;
- b) dokumentuojamos tikslios žinios ir sudaromos sąlygos su jomis susipažinti daugiašaliu pagrindu perduodant žinias apie eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo valdymo klausimus, geriausią valdymo patirtį ir technologinius uždavinius bei eksploatavimo nutraukimo procesus tiek veiklos, tiek organizaciniu lygmeniu, siekiant didinti galimą Sąjungos sinergiją.

Šios veiklos Sąjungos teikiamo finansavimo norma gali būti 100 %.

Pažanga, siekiant šio tikslo, turi būti vertinama pagal sukurtų žinių produktų kiekį ir jų sklaidos mastą.

3. Panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų šalinimas į giluminį kapinyną ir jo paruošimas neįtraukiami į finansinį paketą, nurodytą 4 straipsnio 1 dalyje.

II PRIEDAS

Išsamus Bohunicės programos tikslų aprašymas

1. Bohunicės programos bendrasis tikslas – padėti Slovakijai spręsti saugos uždavinius, susijusius su Bohunicės V1 branduolinės elektrinės 1 ir 2 blokų eksploatavimo nutraukimu. Pagrindiniai saugos uždaviniai, kuriuos siekiama spręsti vykdant Bohunicės programą:
 - a) reaktorių pastatų ir sudedamųjų dalių išmontavimas ir deaktyvavimas pagal eksploatavimo nutraukimo planus. Pažanga, siekiant šio tikslo, turi būti vertinama pagal pašalintų medžiagų kiekį ir rūšį, taip pat pagal sukurtą vertę;
 - b) saugus eksploatavimo nutraukimo valdymas bei radioaktyviųjų atliekų tvarkymas atsižvelgiant į poreikius, nustatytus atitinkamuose eksploatavimo nutraukimo planuose nustatytus poreikius, ir saugus aktyvuotų medžiagų ir išmontavimo medžiagų tvarkymas, įskaitant jų deaktyvavimą iki jų perdavimo tarpiniam saugojimui ar šalinimui (priklausomai nuo atliekų kategorijos), taip pat, kai būtina, atliekų ir medžiagų tvarkymo infrastruktūros užbaigimas. Šis tikslas įgyvendintinas pagal eksploatavimo nutraukimo planą ir laikantis būtino radioaktyviųjų atliekų tvarkymo. Pažanga, siekiant šio tikslo, turi būti vertinama pagal perduotų medžiagų, kurių reguliuojamoji kontrolė nutraukta, ir perduotų saugiai saugoti ar šalinti atliekų kiekį ir rūšį, taip pat pagal sukurtą vertę, ir

- c) tolesnis radiologinių pavojų mažinimas. Pažanga, siekiant šio tikslo, turi būti vertinama pagal darbų ir objekto saugos vertinimą, nustatant būdus, kuriais gali įvykti apšvitos atvejai, ir įvertinant galimų apšvitos atvejų tikimybę bei tokios apšvitos stiprumą. Pagal Bohunicės programą numatoma, kad reguliuojamoji objektų kontrolė bus nutraukta pasiekus atitinkamą lygį, kai reguliuojamoji kontrolė nevykdoma, ne vėliau kaip 2025 m.

2. Bendrąją Bohunicės programos tikslą papildoma siekis didinti įgyvendinant tą programą sukuriamą ES pridėtinę vertę, (ją įgyvendinant) sukaupdomis žiniomis apie eksploatavimo nutraukimo procesą dalijantis su visomis valstybėmis narėmis. 2021 m. prasidėsiančiu finansavimo laikotarpiu pagal Bohunicės programą turi būti įgyvendinta ši veikla:

- a) plėtojami Sąjungos suinteresuotųjų subjektų (pvz., valstybių narių, saugos institucijų bei komunalinių paslaugų įmonių ir eksploatavimo nutraukimo veiklos vykdytojų) tarpusavio ryšiai ir mainai;
- b) dokumentuojamos tikslios žinios ir sudaromos sąlygos su jomis susipažinti daugiašaliu pagrindu perduodant žinias apie eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo valdymo klausimus, geriausią valdymo patirtį ir technologinius uždavinius bei eksploatavimo nutraukimo procesus tiek veiklos, tiek organizaciniu lygmeniu, siekiant didinti galimą Sąjungos sinergiją.

Šios veiklos Sąjungos teikiamo finansavimo norma gali būti 100 %.

Pažanga, siekiant šio tikslo, turi būti vertinama pagal sukurtų žinių produktų kiekį ir jų sklaidos mastą.

3. Panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų šalinimas į giluminį kapinyną ir jo paruošimas neįtraukiami į finansinį paketą, nurodytą 4 straipsnio 1 dalyje.

III PRIEDAS

Išsamus JRC eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programos tikslų aprašymas

1. JRC eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programos bendrasis tikslas – siekti Komisijos branduolinių įrenginių JRC priklausančiose objektų vietose, būtent JRC Gelio (Belgija), JRC Karlsrühės (Vokietija), JRC Ispros (Italija) ir JRC Peteno (Nyderlandai) padaliniuose, eksploatavimo nutraukimo ir saugaus panaudoto branduolinio kuro, branduolinių medžiagų ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo. Bendrąją JRC eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programos tikslą papildo siekis didinti įgyvendinant tą programą sukuriama ES pridėtinę vertę, (ją įgyvendinant) sukauptomis žiniomis apie eksploatavimo nutraukimo procesą dalijantis su visomis ES valstybėmis narėmis. 2021 m. prasidėsiančiu finansavimo laikotarpiu pagal JRC eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programą turi būti įgyvendinta ši veikla:

1.1. Visose objektų vietose:

- a) saugiai tvarkomos radioaktyviosios atliekos, branduolinės medžiagos ir panaudotas branduolinis kuras;
- b) išnagrinėtos ir plėtojamos eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo įsipareigojimų perdavimo valstybei narei, kurioje yra objektas, galimybės, remiantis Komisijos ir valstybės narės, kurioje yra objektas, sudarytu abipusiu dvišaliu susitarimu;

- c) plėtojami Sąjungos suinteresuotųjų subjektų (pvz., valstybių narių, saugos institucijų bei komunalinių paslaugų įmonių ir eksploatavimo nutraukimo veiklos vykdytojų) tarpusavio ryšiai ir mainai;
- d) dokumentuojamos tikslios žinios ir sudaromos sąlygos su jomis susipažinti daugiašaliu pagrindu perduodant žinias apie eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo valdymo klausimus, geriausią valdymo patirtį ir technologinius uždavinius bei eksploatavimo nutraukimo procesus tiek veiklos, tiek organizaciniu lygmeniu, siekiant didinti galimą Sąjungos sinergiją.

1.2. JRC Ispros padalinyje (priklausomai nuo už saugą atsakingų Italijos institucijų reguliuojamosios kontrolės nutraukimo) pagal nacionalinę teisę:

- a) surinkti, tvarkyti ir saugiai saugoti istorines atliekas;
- b) surinkti, tvarkyti ir saugiai saugoti branduolines medžiagas ir panaudotą branduolinį kurą;
- c) nutraukti įrenginių, kurie buvo uždaryti, eksploatavimą.

1.3. JRC Karlsruhės padalinyje (priklausomai nuo už saugą atsakingų Vokietijos institucijų reguliuojamosios kontrolės nutraukimo) pagal nacionalinę teisę:

- a) nutraukti pasenusios įrangos eksploatavimą;
- b) kuo labiau sumažinti sukauptą radioaktyviųjų atliekų, branduolinių medžiagų ir panaudoto branduolinio kuro kiekį;

- c) nutraukti įrenginių, kurie buvo uždaryti, eksploatavimą ir saugoti susijusias radioaktyvias atliekas;
- d) pastatų dalių eksploatavimo nutraukimo parengiamieji etapai.

1.4. JRC Peteno padalinyje (priklausomai nuo už saugą atsakingų Nyderlandų institucijų reguliuojamosios kontrolės nutraukimo) pagal nacionalinę teisę:

- a) kuo labiau sumažinti sukauptą radioaktyviųjų atliekų, branduolinių medžiagų ir panaudoto branduolinio kuro kiekį;
- b) surinkti, tvarkyti ir saugiai saugoti istorines radioaktyvias atliekas;
- c) stipriasraučio reaktoriaus eksploatavimo nutraukimo parengiamieji etapai;
- d) nutraukti stipriasraučio reaktoriaus įrenginių eksploatavimą ir saugiai tvarkyti susijusias radioaktyvias atliekas.

1.5. JRC Gelio padalinyje (priklausomai nuo už saugą atsakingų Belgijos institucijų reguliuojamosios kontrolės nutraukimo) pagal nacionalinę teisę:

- a) nutraukti pasenusios įrangos eksploatavimą;
- b) kuo labiau sumažinti sukauptą radioaktyviųjų atliekų ir branduolinių medžiagų kiekį;
- c) pastatų dalių eksploatavimo nutraukimo parengiamieji etapai.

Pažanga, siekiant šio tikslo, turi būti vertinama atitinkamai pagal perduotų saugiai saugoti ar šalinti medžiagų kiekį ir rūšį, pagal perduotos saugiai saugoti ar šalinti branduolinės medžiagos ir panaudoto branduolinio kuro kiekį ir rūšį ir pagal pašalintų medžiagų kiekį ir rūšį. JRC eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programos pažanga turi būti bendrai vertinama pagal tikėtinius rezultatus, tarpines reikšmes, atliktinų darbų datas, taip pat atitinkamus pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius, įskaitant, kai tinkama, sukurta verte grindžiamus rodiklius.

2. Bendrąją JRC eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programos tikslą papildo siekis didinti įgyvendinant tą programą sukuriamą ES pridėtinę vertę, (ją įgyvendinant) sukauptomis žiniomis apie eksploatavimo nutraukimo procesą dalijantis su visomis valstybėmis narėmis. 2021 m. prasidėsiančiu finansavimo laikotarpiu pagal JRC eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programą turi būti įgyvendinta ši veikla:

- 2.1. plėtojami Sąjungos suinteresuotųjų subjektų (pvz., valstybių narių, saugos institucijų bei komunalinių paslaugų įmonių ir eksploatavimo nutraukimo veiklos vykdytojų) tarpusavio ryšiai ir mainai;
- 2.2. dokumentuojamos tikslios žinios ir sudaromos sąlygos su jomis susipažinti daugiašaliu pagrindu perduodant žinias apie eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo valdymo klausimus, geriausią valdymo patirtį ir technologinius uždavinius bei eksploatavimo nutraukimo procesus tiek veiklos, tiek organizaciniu lygmeniu, siekiant didinti galimą Sąjungos sinergiją.

Pažanga, siekiant šio tikslo, turi būti vertinama pagal sukurtų žinių produktų kiekį ir jų sklaidos mastą.

3. Panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų šalinimas į giluminį kapinyną įtraukiamas į JRC eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programos apimtį, kaip reikalaujama pagal Direktyvą 2011/70/Euratomas.

IV PRIEDAS

Rodikliai, skirti Programos veiklos pažangos, padarytos siekiant 3 straipsnyje nustatytų tikslų ataskaitai pateikti

1) Radioaktyviųjų atliekų tvarkymas:

- saugiai saugomų ar pašalintų atliekų kiekis ir rūšis su metiniais tikslais pagal rūšį, laikantis Programos tarpinių reikšmių;

2) Išmontavimas ir deaktyvavimas:

- pašalintų medžiagų kiekis ir rūšis su metiniais tikslais pagal rūšį, laikantis Programos tarpinių reikšmių.
-